

Ogledi dobrih praks ekološkega čebelarjenja na avstrijskem Koroškem

Notranjost trgovine Gšeft z ekološkimi pridelki in izdelki.

Sredi junija smo se udeležili enodnevne strokovne ek-skurzije ekoloških čebelark in čebelarjev na avstrijskem Koroškem. Z Brda pri Lukovici smo odšli z avtobusom v zgodnjih jutranjih urah. Najprej smo se ustavili v trgovini Gšeft sredi Šmihela pri Pliberku (*Feistritz ob Bleiburg*), ki odkupuje in prodaja ekološke kmetijske pridelke regionalnih pridelovalcev v 300-kilometerskem radiju regije AlpeJadran. Domiselno pod ceno vsakega izdelka zapišejo tudi razdaljo od mesta pridelave do trgovine, da lahko potrošniki hitro ugotovijo razdaljo, ki jo je prepotovalo prodajno blago.

Ozaveščevalni projekt Njiva zemljanov

Od trgovine smo peš nadaljevali do ozaveščevalnega projekta z naslovom *Njiva zemljanov*. Za kakšen ozaveščevalni projekt gre? Pojasnimo. Če bi seštevek vrednosti površin vseh njivskih zemljišč na zemlji delili s številom vseh ljudi na Zemlji, bi prišli do povprečne vrednosti 2000 m² površine. Vrednost predstavlja površino, ki naj bi bila na voljo za vsakega Zemljana za pridelavo hrane za celoletno prehrano. *Njiva zemljanov* v Šmihelu pri Pliberku, ki sicer meri zgolj 200 m², se uporablja za pona-zarjanje pomena njivskih površin in skuša prikazati, kaj vse lahko pridelamo na izbranih površinah. Še posebej zanimiva je primerjava s sedanjim stanjem rabe njivskih površin, ki so v največjem obsegu rabljene za pridelavo hrane za živinorejo. Projekt upravlja skupina ljudi v okviru neprofitnega društva,

Čebelnjak ekološke čebelarke Rosi Reinwald

ki je zemljo prejelo v dolgoletni najem od župnišča. Pot nas je vodila k ekološki čebelarki Rosi Reinwald, ki v Globasnici (*Globasnitz*) s svojo družino kmetuje in čebelari na manjši kmetiji. Reinwald je leta 2006 zaključila izobraževanje za čebelarstvo. Rosi, njen mož z občasno pomočjo otrok čebelarita s 50–60 čebeljimi družinami v trietažnih AŽ-panjih in nakladnih panjih. Pridelujejo predvsem gozdni med. Proti varojam ukrepajo na naslednji način: iz gospodarskih družin sredi julija vzamejo vse zaležene sate, razen enega z odkrito zalego. Ko čebele pokrijejo tudi ta sat, ga odstranijo, nato pa zatirajo varoje z oksalno kislino ali mešanico, imenovano *BienenWohl*. Zalego odpeljejo na drugo lokacijo, kjer imajo predhodno nameščenih pet čebeljih družin. Na te družine postavijo matično rešetko,

nato pa v skladovnice poljubno visoko naložijo zalego iz gospodarskih družin. Ko se zalega poleže, iz spodnje naklade odvzamejo zalego in zdravijo z mravljinčno kislino. Tako v vseh družinah poskrbijo za zmanjšanje števila varoj. Vzrejujejo tudi matice, del matic odpeljejo opraševati na plemenilno postajo. Matice menjajo na tri leta.

Sledil je čas za kosilo v restavraciji Mochoritsch v Rikarji vasi (Rückersdorf), ki streže jedi iz lokalnih ekološko pridelanih živil.

Na začetku drugega dela programa naj bi sledil ogled ekološkega čebelarstva Cuderman in čebelarskega centra v Železni Kapli (Eisnkappel-Vellach), ki je zaradi nepredvidenih okoliščin odpadel. Agencija AriTours je našla nadomestno lokacijo, ogledali smo si čebelarsko pot Svet čebel v Pliberku, ki je postavljena ob manjšem ribniku. Table z informacijami o čebelah so postavljene ob poti, ki vodi do stavbe, kjer imajo čebelarji svoj društveni prostor. Vsako soboto ob tej čebelarski poti organizirajo manjšo tržnico, kjer organizirajo tudi degustacije. S čebelarsko potjo in čebelarskim domom gospodari čebelarsko društvo Peca, ki šteje približno 50 članov. Imajo svojo plemenilno

Društveni prostor Čebelarskega društva Peca

postajo v Železni Kapli. Letno vzredijo približno 1000 matic kranjske sivke, od katerih pridobijo 700–800 oplojenih matic. Društvo je s svojimi bogatimi izkušnjami pomagalo pri vzpostavitvi slovenske plemenilne postaje v Lučah.

Ob koncu dneva smo se ustavili pri mladem čebelarju Tadeju Čertovu v Selah. Tadej je študiral na Dunaju, med študijem ga je skrbelo, kaj se dogaja s čebeljimi družinami. S kolegom je prišel do ideje, da zasnuje tehniko in aplikacijo, ki bi mu dajala čim več podatkov, na osnovi katerih bi lahko sestavil sliko o stanju čebeljih družin. Razvil je elektronsko tehniko *BeeSaver*, ki je nameščena pod panjem, in jo opremil z različnimi senzorji, s katerimi spremlja dnevni donos čebelje družine, temperaturo gnezda, zunanjo temperaturo in zvok. Na podlagi nekaterih mnenj naj bi bilo iz spremembe oglašanja čebel v panju razbrati

tudi določena stanja v čebelji družini. Tadej zato s pomočjo mikrofona sistematično posluša dogajanja in poskuša povezati zvoke s posameznimi stanji v čebelji družini. Tehnica je nadgrajena z aplikacijo, ki omogoča prikaz podatkov v grafični strukturi, in ne v SMS-sporočilih, ki so osnova večine do sedaj

Predstavitve elektronske tehnice *BeeSaver*

razvitih tehnic. Tako lahko iz grafov, ki jih pripravlja aplikacija, uporabnik hitro razbere trend gibanja temperature in donosov. Po obisku Tadeja Čertova smo se odpravili proti Sloveniji. V okviru strokovne ekskurzije in ogledov dobrih praks smo si medsebojno in z lastniki čebelarstev v Avstriji izmenjali izkušnje in obogatili svoja znanja in poznanstva. Odlično vodenje ekskurzije je izvedla gospa Slavica iz turistične agencije AriTours, ki nam je povedala številne zanimive zgodbe s področja čebelarstva in tudi samih krajev, v katerih smo bili med potjo.

Mitja Zupančič, KGZS – Zavod CE

Skupinska slika udeležencev strokovne ekskurzije